

Nr 217.

Godkänd av första kammaren den 9 maj 1930.

Godkänd av andra kammaren den 9 maj 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av väckt motion om ersättning åt Knut Sigurd Bexelius för olycksfall under arbete vid ett av arbetslöshetskommissionen anordnat arbetsföretag.

(Bankoutskottets utlåtande nr 34.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 161) har hemställts, »att riksdagen ville tillerkänna Knut Sigurd Bexelius i Nederkalix ersättning efter samma grunder, som gälla i motsvarande fall enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete och som om han varit direkt anställd hos statens arbetslöshetskommission.»

Frågan om ersättning åt Bexelius var föremål för prövning av 1929 års riksdag i anledning av ett motionsvis då framställt förslag av samma innebörd som den nu föreliggande framställningen. Ifrågavarande motion för- anledde icke till någon riksdagens åtgärd.

Av handlingarna i ärendet inhämtades, att Knut Sigurd Bexelius' fader, stenhuggaren Emil Bexelius i Rolfs av Nederkalix' socken inom Norrbottens län, enligt åtagande i avgivet anbud på entreprenad verkställt arbete med uttagning och leverans av sten till pelare och landfästen för en såsom nödhjälpsarbete av statens arbetslöshetskommission anordnad brobyggnad över Kalix älx, att sonen Knut Sigurd jämte 7 andra personer deltagit i ett av fadern för ifrågavarande arbeten bildat arbetslag *ävensom* att Knut Sigurd Bexelius den 25 november 1927 drabbats av olycksfall i berörda arbete, varvid han ådragit sig vissa skador.

Genom utslag av försäkringsrådet är fastställt, att Knut Bexelius icke är lagligen berättigad till livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen. Den i motionen samt av vissa myndigheter i avgivna yttranden berörda frågan, huruvida Bexelius vid det tillfälle, då olycksfallet inträffade, arbetat hos sin

fader såsom arbetsgivare eller själv varit, liksom arbetslagets övriga medlemmar, att anse såsom självständig företagare, lärer härvidlag vara utan betydelse. Ej heller torde denna fråga böra tillerkännas avgörande vikt, då det gäller att bedöma, huruvida Bexelius genom statens ingripande bör av billighetsskäl tillerkännas understöd.

Vid den ingående undersökning rörande det föreliggande fallet, varom riksdagens vederbörande utskott på grundvalen av föreliggande utredning och med hänsyn bland annat till i motionen omförmälda rättsfall ansett sig böra föranstalta, har utskottet funnit vissa särskilda omständigheter tala för att staten här träder hjälpande emellan. De inhämtade upplysningarna synas visa, att det föreliggande fallet torde kunna betecknas såsom ett gränsfall, vilket i väsentliga punkter kommer mycket nära de förhållanden, under vilka ersättningsrätt enligt olycksfallsförsäkringslagen skulle hava förelegat. En huvudsaklig anledning till att ersättning icke kunnat utgå torde sålunda hava varit, att den sten, som skulle uttagas för fullgörande av de avtalade prestationerna, hämtats från en plats, där fadern Emil Bexelius innehade rätt till stentäkt och även tidigare brutit sten, i stället för — såsom ursprungligen avsetts — från viss av arbetslöshetskommissionen anvisad plats. Hade stenen uttagits från sistnämnda plats, torde den träffade överenskommelsen hava kommit att betraktas såsom ett arbetsavtal och ej såsom ett leveransavtal, varför ersättning kommit att utgå. Oberoende av denna formella åtskillnad torde emellertid den fullgjorda arbetsprestationen i sak få anses hava utgjort ett arbete för statens räkning. Härtill kommer, såsom för frågans bedömande enligt riksdagens mening betydelsefulla omständigheter, dels att den skada, som drabbat Bexelius, är av synnerligen svår beskaffenhet — enligt vad vederbörande utskott inhämtat, torde invaliditetsgraden kunna beräknas ligga mellan 90 och 100 % — dels ock att Bexelius synes vara i stort behov av understöd.

På grund av vad nu anförts har riksdagen funnit billighetsskäl påkalla, att Bexelius genom statsmakternas ingripande beredes något understöd i anledning av den honom drabbade skadan. Riksdagen har därför funnit sig böra frångå den ståndpunkt, som riksdagen förlidet år, med ledning av då föreliggande utredning, intagit i frågan. Att, såsom i motionen påyrkats, ersättning skulle medgivas med vad som enligt olycksfallsförsäkringslagen skulle hava utgått, därest Bexelius varit direkt anställd hos statens arbetslöshetskommission, har riksdagen dock — bland annat med hänsyn till de konsekvenser, som skulle kunna föranledas av ett dylikt beslut — icke kunnat bifalla. Riksdagen har i stället funnit sig böra medgiva, att understöd beviljas från allmänna indragningsstaten med skäligt belopp. Med hänsyn tagen bland annat till inhämtade upplysningar rörande genomsnittlig arbetsförtjänst vid ifrågavarande tid för en sten- och diversearbetare inom arbetsorten har riksdagen ansett understödet böra bestämmas till 800 kronor eller, jämkat till ett i helt krontal med tolv jämnt delbart belopp,

till 804 kronor. Understödet, å vilket dyrtidstillägg ej bör utgå, har beviljats från och med den 1 januari 1930.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att Kurt Sigurd Bexelius må i anledning av den skada, som drabbat honom under arbete för statens arbetslöshetskommissions räkning, från och med den 1 januari 1930 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 804 kronor, dock utan rätt att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Stockholm den 9 maj 1930.

Med undersåtlig vördnad.
